

ve kenarlar a, b ve c ise $abc/a+b+c \geq 4r^2$ olduğunu kanıtlayınız. Üçgenin alanının $S \geq 3\sqrt{3}r^2$ olduğunu gösteriniz. (Matematik Dünyasından 5(2):26, 1995)

Rasyonel Dik Açılı Üçgenler

Pisagor teoreminde $3^2+4^2=5^2$ ifadesini hepiniz tanırsınız. Tabii bu şöyle de ifade edilebilir: Öyle iki tam sayı bulunuz ki karelerinin toplamı bir tam sayının karesi olsun. Peki, Pisagor teoremine uyan böyle üç sayıyı nasıl bulursunuz? Bir yöntem bulabilir misiniz? Ne zaman hipotenüs-bir dik kenar=1 olur? Ne zaman iki dik kenar farkı 1 olur?

Kediyle Fare

Fare duvardaki delikten 20 adım uzakta. Kedi fareden 5 sıçrayış uzakta. Kedinin bir sıçrayışında fare 3 adım atabiliyor. Kedinin bir sıçrayışı 10 fare adımı kadar. Kedi fareyi yakalayabilir mi?

Dörtyüzlü ve Küreler

Dörtyüzlü (tetrahedron) biçimini bir kap içine konulabilecek eşit çaplı kürelerin veya dörtyüzlü yapacak biçimde yi-

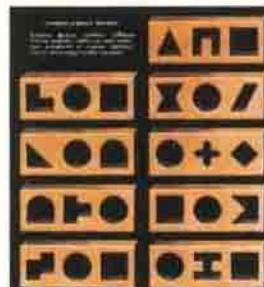
gilmiş eşit çaplı karpuzların sayısını verebilecek bir formül bulabilir misiniz?

Düzgün Yirmidörtgen Tarla

Kafabos'a dedesinden düzgün yirmidörtgen biçimini bir tarla miras kaçırmıştı. İşe bakın! Kafabos'un bu mirasa konması şartı bağılıydı; dedesi şöyle vasiyet etmişti: "Bu vasiyet iki matematikçi huzurunda açılacak ve torunum onların huzurunda alanı 182 m² olan bu tarlanın bir kenarını en geç 10 dakikada hesaplamaya çalışacaktır; ancak bunu başarabilirse tarla onun olacaktır. Aksi halde tarlatı Bilimsel Araştırma Vakfı'na bağışlıyorum". Kafabos ne

yaptıysa problemi çözemedi; onu yardımcı olur musunuz?

Üç Boyutlu Hayal Gücü

Resimde 9 dikdörtgen görüyorsunuz. Her dikdörtgenin içinde birbirinden farklı biçimde 3 delik var. Her dikdörtgen için öyle bir geometrik şekil bulunuz ki her üç delikten de geçsin.

Satranç

Özgür Tek

AEGON

Satranç Turnuvası

Size bu ay da insan ve bilgisayarların karşılaşığı Aegon turnuvası oyunlarından örnekler veriyoruz. Aşağıdaki ilk iki oyun turnuva öncesi yapılan gösteri maçından, Anand bilgisayarlara karşı 4-2 lik bir başarı elde ederken Timman 2-4 le kaybediyor.

Anand, V-Genius

1. e4 e5 2. Ac3 Ae6 3. Fc4 Af6 4. d3 Fb4 5. Fg5 h6 6. Fxf6 Vxf6 7. Ae2 Aa5 8. O-O Axc4 9. dxe4 c6 10. Vd3 O-O 11. Kad1 Kd8 12. Sh1 d6 13. a3 Fa5 14. Ag3 Fe6 15. Ace2 Vg5 16. f4 exf4 17. Axf4 Fg4 18. Kb1 Fe7 19. Vd2 Kd7 20. Vf2 Fb6 21. Vd2 Ke8 22. Vc3 Kde7 23. h3 Vh4 24. Sh2 a6 25. Ad3 Vg5 26. Af4 Fe8 27. Kf3 f5 28. Agh5 Kf7 29. Kg3 Ve7 30. Ke1 Ff2 0-1

Genius-Timman,J

1. d4 Af6 2. e4 e6 3. Ac3 Fb4 4. Af3 e5 5. e3 b6 6. Vc2 Fb7 7. Fd3 O-O 8. dxe5 bxc5 9. e4 d6 10. Ff4 Ac6 11. O-O Fxe3 12. Vxc3 e5 13. Fg5 h6 14. Fh4 Ad4 15. Axd4 exd4 16. Ve1 Ke8 17. f3 a5 18. Kd1 Fc6 19. Vf2 Kb8 20. Kd2 Ve7 21. Kb1 Ve6 22. b3 Ad7 23. Fc2 a4 24. Fg3 axb3 25. axb3 Ka8 26. Kdd1 Ka2 27. e5 dxe5 28. Fh7+ Sxh7 29. Vxa2 f5 30. b4 Ka8 31. Ve2 Vf6 32. b5 Fb7 33. Ka1 Ke8 34. Ka7 Fc8 35. Kda1 e4 36. fxe4 fxe4 37. Vh5 Ve6 38. b6 Ax6 39. Vxc5 d3 40. Vd4 Ad7 41. c5 Af6 42. Kf1 Sg6 43. Fh4 Fa6 44. Kxg7+ 1-0

CHESSICA-Paul Boersma

1. e4 b6 2. d4 e6 3. Ad2 c5 4. Agf3 Fb7 5. e4 cxd4 6. Axd4 Ae7 7. Fe2 Ag6 8. O-O a6 9. b3 Fe7 10. Fb2 Vc7 11. Vc2 O-O 12. Kad1 Af4 13. Ff3 d6 14. g3 Ag6 15. Fh1 Ac6 16. f4 Axd4 17. Fxd4 e5 18. Fe3 exf4 19. gxf4 f5 20. exf5 Ah4 21. Fxb7 Vxb7 22. Ve4 Kab8 23. Ff2 Axf5 24. Ve6+ Sh8 25. Ae4 Kbe8 26. Kd5 Ah4 27. Axd6 Fxd6 28. Vxd6 Af3+ 29. Sg2 Ad2 30. Ke1 Va8 31. Kxc8 Kxe8 32. Vxb6 h6 33. Fd4 Sh7 34. Fe5 Ae4 35. Fxg7 1-0

Lex Jongsma-MEPHISTO MILLANO PRO

1. Ac3 Af6 2. e4 c5 3. g3 Fb4 4. Fg2 O-O 5. Age2 Ke8 6. O-O e6 7. d4 exd4 8. Vxd4 Va5 9. Ff4 Fc5 10. Vd2 Ah5 11. Fd6 Fxd6 12. Vxd6 Ke6 13. Vd3 b6 14. Kfe1 Fa6 15. Vd2 Af6 16. Ad4 Ke8 17. f4 Fe4 18. Kad1 d5 19. b3 Fa6 20. exd5 Kxe1+ 21. Vxe1 c5 22. Ac6 Axe6 23. dxe6 Ke8 24. Vd2 Fe8 25. a4 Fg4 26. Ke1 Kxe1+ 27. Vxe1 Sf8 28. Sf2 Fe6 29. h3 Ac8 30. Ve5 g6 31. g4 f6 32. Ve3 h6 33. Fd5 Fe8 34. Vd3 f5 35. Fe4 a6 36. Vd5 Sf7 37. Ve5+ Sf8 38. Vh8+ Sf7 39. Ad5+ Sf6 1-0

ZUGZWANG-Yona Kosashvili

1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. c4 Af6 5. Ac3 c6 6. Af3 Fb4 7. cxd5 Axd5 8. Fd2 Ae6 9. Fd3 Fe7 10. O-O O-O 11. a3 Ff6 12. Vc2 g6 13. Fe3 Fg7 14. Kac1 Axc3 15. bxc3 Vd6 16. Va4 Fd7 17. Vb3 Kfc8 18. Ad2 Aa5 19. Vb4 Vc7 20. Ae4 Fc6 21. f3 Fd5 22. a4

Fe4 23. Fxc4 Axc4 24. Ff2 b6 25. Fg3 Vc6 26. Kfe1 Vd5 27. Fh4 Ke7 28. Fg3 Kd7 29. Fh4 Ke8 30. Ked1 Ad6 31. Axd6 Kxd6 32. Ke3 Kde6 33. Fe1 Ke4 34. Vb5 Kd8 35. Va6 Kd7 36. Vb5 h6 37. Fd2 Ve6 38. Kee1 Kd5 39. Vxe6 Kxe6 40. Kb1 e5 41. Kb5 Kxb5 42. axb5 Kd6 43. Sf1 exd4 44. cxd4 Kxd4 45. Ke8+ Sf7 46. Fe1 Kd7 47. h3 Ff6 48. Ka8 Sg7 49. Fb4 h5 50. Ff8+ Sf7 51. Sf2 Fe3 52. Fa3 f6 53. Ke8 Fe5 54. Ka8 g5 55. g4 h4 56. Sf3 Sg6 57. Kg8+ Sf7 58. Ka8 Sf6 59. Sf4 Kd4+ 60. Sf3 Ka4 61. Ff8 Sf5 62. Ke8 Ka5 63. Ka8 Kxb5 64. Kxa7 Kb3+ 65. Sf2 Kb2+ 66. Sf3 0-1

Gennadi Timoshchenko-REBEL

1. d4 d5 2. Af3 e5 3. dxe5 e6 4. e3 Fxc5 5. a3 Af6 6. e4 O-O 7. b4 Fb6 8. Fb2 a5 9. b5 Abd7 10. Abd2 Ac5 11. Vc2 Fd7 12. Fe2 Ke8 13. O-O Ae8 14. a4 Ad6 15. Vc3 f6 16. Va3 Ve7 17. cxd5 exd5 18. Fd4 Ke7 19. Kac1 Kfe8 20. Ke3 Af5 21. Kfe1 Ax4 22. Vxe7 Axe7 23. Kxc7 Kce7 24. Ka1 Fxd4 25. Axd4 Ac3 26. Fd3 b6 27. Sf1 g6 28. Sf1 Af5 29. Fxf5 Fxf5 30. Axf5 gxf5 31. Af1 Axh5 32. Kb1 Ke5 33. Ag3 f4 34. Ah5 fxe3 35. fxe3 Sf7 36. Af4 a4 37. Ad3 Ke3 38. Kxb5 Kxd3 39. Kxb6 Kxe3+ 40. Sf2 Kd3 41. Kb7+ Sg6 42. Sf2 Kb3 43. Kd7 Kb2+ 44. Sf3 Kb5 45. Ka7 Kb3+ 46. Sf4 a3 47. Ka5 d4 48. Ka4 d3 49. Sf3 h5 50. g3 Sf5 51. Ka6 Sg5 52. Ka4 f5 53. h4+ Sf6 54. Ka6+ Sf5 55. Ka5+ Sf6 56. Sf2 Sf6 57. Sf3 d2+ 58. Sxd2 Kxg3 59. Ka6+ Sf5 60. Ka5+ Sf4 61. Ka4+ Sf5 62. Ka5+ Sf4 63. Sf2 Kf3 64. Ka8 Kc3+ 65. Sf1 f4 66. Kh8 f3 67. Kxh5 Sf3 68. Kf5 Sf2 69. h5 f2 0-1

Geçen Ayın Çözümleri

Cin Ruhi'nin Kismetini Açıyor

Kız A'dan olsaydı, B ve C'nin de birer kafaları olduğundan ve ayak sayısı kafa sayısının 3 katı olduğundan 9 ayak olması gerekiydi. Kızın 4 ayağı olduğundan (resimden) B ve C'nin ayak sayılarının toplamı 5 olurdu. Fakat B ve C'nin ayak sayılarının farkı 2 olmamıştı. Bu ise çelişki doğurur ($x+y=5$ ve $x-y=2$ 'den $x=3.5$ ve $y=1.5$ bulunur). O halde kız A'dan değil. Kız B'den olsaydı C'nin kol sayısı, B'den 2 fazla olacağinden $4+6=10$ olurdu; oysa toplam 8 kol olması gerekiyor. Demek ki kız C (Cygnus) yıldızindandır. Tabii Ruhi gerdeye girmemek için Andromeda dedi ve kanyonlarından bir Sopalo-Mortos (öldürücü sopa) dayağı yiyecek derhal yıldız dişi edildi. Sonradan Ruhi'ye Afroditos-Mortos'un mezarlığı bakan bir uzay manastırına kapanıp her gün ağladığı anlatıldı. Rivayete göre, günde 10 000 kere "Ruhi, Ruhi, Ruhi ... Benim aşkim sahibi, Amoros-Mortos'da herkes aptal, Sen tanrıdığım tek dâhi." diyerek wolfiram tesbihî çekiyormuş. (Dünyalılar "o tesbihî değil sevda çekiyor" diye Ruhi'yle alay ediyorlar).

7 ile Bölünebilme

Son basamak 2 ile çarpılıp sayıdan çıkarılır ve bu işleme sayı 2 basamak kalana kadar devam edilip elde edilen iki basamaklı sayının 7 ile bölündüp bölünmediğine bakılır. Örneğin 4751 sayısını ele alalım. $475 - (2 \cdot 1) = 473$.

$47 - (2 \cdot 3) = 41$. 41 sayısı 7 ile bölünemez, o halde 4751 de 7 ile bölünemez.

19 veya 13 ile Bölünebilme

Sayının son basamağı 2 ile çarpılıp son basamak atıldıktan sonra kalan sayıya eklenebilir, elde edilen sayıda aynı işlem tekrarlanır. Örnek: 10279, 19 ile bölünebilir mi?
 $1027 + (2 \cdot 9) = 1027 + 18 = 1045$
 $104 + (2 \cdot 5) = 104 + 10 = 114$
 $11 + (2 \cdot 4) = 11 + 8 = 19$

Demek ki 10279 sayısı 19'a bölünebilir. 13 ile bölünebilmeme 2 yerine 4 kullanılır. 10279: 19 = 541.

Bir Cinayet Soruşturmazı

Oturma odasında yalnız Crumpet, Britches veya Splutter olabilirler. (Villadakileri başharfleriyle vereceğiz). S oturma odasında ise C mutfağı olurdu. O zaman B yemek odasında, L kütüphanede, U banyoda ve P kilerde olmak zorundaydı. Oturma odasında B olsaydı, yalnız C'nin mutfağı olduğu sonucuna varındı (B hem oturma odasında hem de mutfakda olamayacağından) ve usa vurmayı daha uzatamazdı. Oturma odasında C olsaydı usa vurma yapamazdı ve kimin hangi odada olduğu asla belli olmazdı. Colombo şöyle düşündü: Kendisinin bildiklerini katil de biliyordu; yanı katil Colombo'nun nasıl bir usa vurma yapacağını tahmin edebilirdi. Oturma odasında B, S veya C vardı; bu üçünden biri katil olabilirdi. Fakat oturma odasında S'nin bulunduğu varsayısa hangi odada kimin olduğu derhal bulunabiliyordu; bu durumda S dışındaki herkes "ben oturma odasında değilim" diyecek (alibi kullanarak) kendini kurtarabilirdi. Bu nedenle cinayeti S'nin işlemesi çok aptalca olurdu. Demek ki katil S değildir. Katil B olsaydı, usa vu-

rum yalnızca C'nin mutfağı olduğunu ortaya koyarıdı ve daha ileri gidemezdı. Katil C olasıydı usa vurum hiçbir sonuç veremezdi. Bu nedenle katil B veya C idi. C'nin elleri soğan kokuyordu; o halde C mutfağda idi. Katil B idi.

Biraz Coğrafya

1- Ekvatorda 21 Mart ve 23 Eylül'de (ilkbahar ve sonbahar eklinonoksu= gece gündüz eşitliği) Güneş 12 saat tam tepede durur; bunlar yılın en sıcak günleridir.

3- Ekvator'da 22 Haziran'da Güneş'in ufuktan yüksekliği, diğer günlere göre minimumdır.

Maksimum Çarpım

$N = (A/n) \cdot (A/n) \cdot (A/n) \cdots (A/n)$ çarpımı maksimumdur.

Örneğin; $1+9=2+8=3+7=4+6=5+5$. Çarpımlar: $1 \cdot 9 = 9$; $2 \cdot 8 = 16$; $3 \cdot 7 = 21$ ve $5 \cdot 5 = 25$. Görülüyör ki, $A/2 \cdot A/2$ maksimum sonuç veriyor. Bunu kanıtlayalım; sayının iki parçası $([A/2] + x)$ ve $([A/2] - x)$ olsun. $(A/2+x)(A/2-x) = (A^2/4) - x^2$. Bu çarpımın maksimum olması için $x = 0$ olmalıdır.

Kanıtlanabilir ki toplamı A yapan 3 sayıdan çarpım maksimum olan $A/3 \cdot A/3$ ve $A/3 \cdot A/3$ dür; 4 sayının çarpımı $A/4 \cdot A/4 \cdot A/4 \cdot A/4$ iken; n sayının çarpımı $A/n \cdot A/n \cdot A/n \cdots A/n$ iken maksimumdur. Örnek; $A=20$ ve $n=10$ ise maksimum çarpım $= (20/10) \cdot (20/10) \cdots (20/10) = 2^{10}$.

Tamami 10 adet

Tegettler Dörtgeni

$AB+CD=AD+BC$, $DD=DD_1$, $CC_1=CC_2$,

$BB_1=BB_2$, $AA_1=AA_2$. O halde;

$D_1C_1+A_1B_1=D_2A_1+C_1B_1$, $D_1C_1=D_2C_2$,

$A_1B_1=A_2B_2$, $D_1A_1=D_2A_2$, $C_1B_1=C_2B_2$ (ortak dış tegett).

$D_2A_2+C_2B_2=D_2C_2+A_2B_2$, $D_2D_3=D_2D_2$,

$C_2C_3=C_1C_2$, $B_2B_3=B_2B_2$, $A_2A_3=A_2A_2$ olduğundan $D_2A_2+C_2B_2=D_2C_2+A_2B_2$ olur. Buradan

$A_2B_2C_2D_2$ dörtgeninin tegettler dörtgeni olduğu ortaya çıkar.

Ei Sıkışanlar

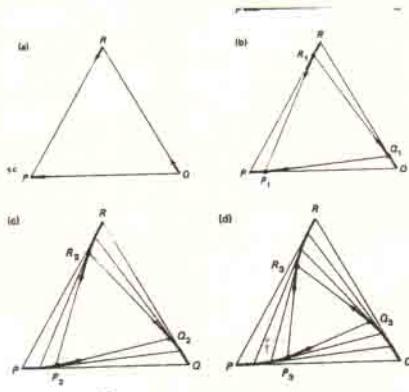
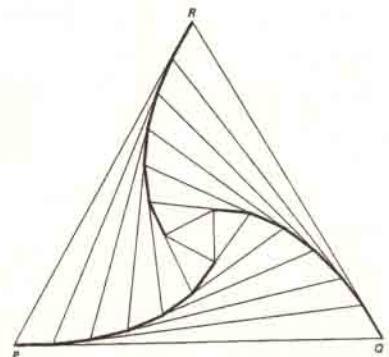
Davete n kişi geldiye, herkes $(n-1)$ kişinin elini sıkar; o halde n $(n-1)/2$ el sıkış olur, p konuk gidince $(n-p)$ konuk kalır; davetin sonunda $(n-p)(n-p-1)/2$ el sıkış yapılmıştır.

$n(n-1)/2 - (n-p)(n-p-1)/2 = 76$ dir.

Buradan $2np-p^2-p=152$, $p(2n-p-1)=152=2^5 \cdot 19$, $p=1$ olamaz, $p=2$ ve $p=4$ tam sayı çözüm veremez. O halde çözüm $p=8$ dir; buradan $n=14$ bulunur. 14 konuk vardır; bunlardan 8'i davetin ortasında gitmiştir. Davetin başında $(14 \cdot 13)/2=91$ el sıkışma, davetin sonunda $(6 \cdot 5)/2=15$ el sıkışma olmuştu; $91-15=76$.

Güdümlü Füzeler

Otomobil takip eden köpekte olduğu gibi, füzelerin izleyecekleri yol parça parça oluşturulur. P, Q'ye, Q, R'ye ve R, P'ye yönelmiştir. Füzeleri her keresinde 1 cm, ilerletelim. Füzeler daima saatin tersi yönde dönmekte olan bir eşkenar dörtgenin köşelerinde olacaktır. P, Q ve R'dan 1 cm, alarak P₁, Q₁ ve R₁ bulunur. Sonra yeni doğrultuda P₂,

Q₂ ve R₂ noktaları (P₁, Q₁ ve R₁ den 1 cm. uzaklıktı) saptanır vb. Füzeler tabii merkeze buluşur ve patları.

1/n'in Desimal İfadesi

1/19 u desimal olarak yazmak istiyoruz. Paydada n olsun. Paydaya 1 ekler ve sonucu 2'ye böleriz; burada m=(1/2)(n+1) diyebiliriz. m çiftse yine 2'ye böleriz; m tekse 1 ekler ve sonra ikkiye böleriz ve bunları tekrarlayan sayılar belli olana kadar tekrarlarız; Örnek: $1/19 = ?$. $(19+1)/2 = 10$.

Tekrarlayan sayı altı çizilendir.

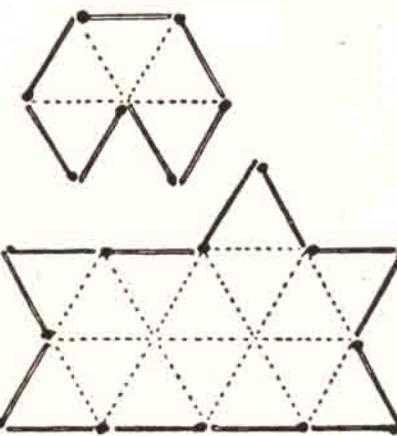
$20/19 = 1,052631578...$

$10/19 = 0,52631578$

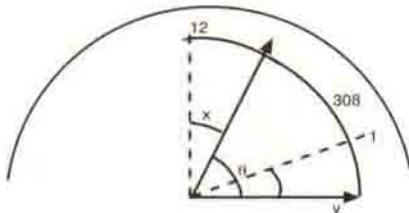
Bir diğer örnek: $1/47 = ?$ $48/47 = 1,02127...$

$24/47 = .51063$, $12/47 = 0,25531$ ve $6/47 = 0,12765...$ Tekrarlayan ondalığı 48'i üç kez 2'ye bölgerek bulduk. Bunun yerine 48'i 8'e de bölebilirdik. $48/8 = 6$ ve $6/47 = 0,12765...$ Tekrarlayan sayı altı çizilendir.

20 Kibrıt

Cin Saati

Akrep x derece dönerse yelkovan $12x$ derece döner. Akrep ile yelkovan arasındaki açı $12x - x = 11x$ dir. Bu açıya θ diyelim. $\theta = 11x$. Yelkovan 12 'den $360+x$ derece uzaklaşsa akrep 1 'den $x/12$ derece uzaklaşır (yelkovan 360° döndüğünde akrep 1 'e gelmiştir). Şekilden belli ki $x+8=30+y$, $\theta=11x$ ve $y=x/12$ koymalı: $x+11x=30+x/12$. Buradan $x=360/143$ derece bulunur. Yelkovan 1° yi $1/6$ dakikada aldığından $360/143$ derece $60/143$ dakikaya karşılıktır. $x = 60/143$ dakika olunca $y=x/12=5/143$ dakika olur.

O halde 12° yi $5 \frac{60}{143}$ gece ile $1 \frac{1}{5} \frac{5}{143}$ geceyi ayırt edemeyiz.

Sürpriz Sayılar

- a) $\sqrt{49} = 4 + \sqrt{9} = 9 - \sqrt{4} ; \sqrt{169} = 16 - \sqrt{9} = \sqrt{16+9}$
 $\sqrt{256} = (2x5)+6 ; \sqrt{324} = 3x(2+4) ; \sqrt{11} = \sqrt{118-8-1} ; \sqrt{1936} = 1+9+36$,
b) $9+9 = 18$ ve $9 \times 9 = 81$; $47+2 = 49$ ve $47 \times 2 = 94$; $497+2 = 499$ ve $497 \times 2 = 994$,
c) $3^2+7^2+1^2 = 371$.

37 Oyunu

Birinci oyuncu (A) oyuna 4 ile başlarsa ve oyun boyunca sırasıyla 11, 17, 24, 30 ve 37 puanlarını elde ederse, oyunu daima kazanır. B tabii onun 11, 17, 24, 30 ve 37 yapmasını önlemeye çalışır, ama başaramaz.

1.oyun	2.oyun	3.oyun			
A	B	A	B	A	B
4	1(a)	4	1	4	1
3	1(b)	3	1	3	4
(11)2	1	(11)	23	(d)	(17)
1				5	
(17)5	1(c)	5	1	3	4
3	2	(24)	43	(e)	(30)
(24)1	2	5	1	3	1
(30)4	1	(37)	4	(37)	2
3	2				
(37)1					

a) Yoksa A gelecek hamle 11 der. b) A'nın gelecek hamle 11 veya 17 demesini önlüyor. c) A'nın hemen 24 demesini önlüyor. d) A'nın 17 demesini önlüyor, fakat 24 demesini önlüyor. e) A'nın 30 demesini önlüyor, fakat 37 demesini önlüyor. f) Son oyunda olduğu gibi A daima 24 veya bu oyunda olduğu gibi 30 diyebilir ve her iki yolla 37 demeye gider.

Kolay Sorular

1) At arabalarının ön tekerleği arkaya tekerleğe göre daha küçük olduğundan arkaya göre daha fazla dönüş yapar; bu nedenle önden arkadan daha çabuk eski.

2) Demirin yoğunluğu kurşununkinden daha az olduğu için 1 kilo demirin hacmi 1 kilo kurşundan daha büyuktur. Suyun kaldırma kuvveti hacimle doğru orantılı olduğundan demir daha fazla yüklenir; demir yükselir, kurşun alçalır. Bu yöntemle A cisiminin yoğunluğunun B'den daha az mı, daha çok mu veya onunla aynı mı olup olmadığı hemen anlaşılır.

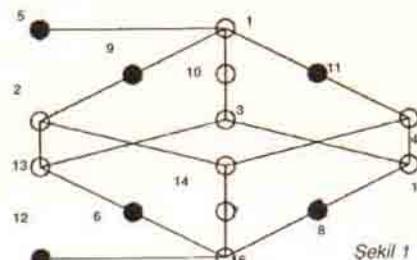
3) a) Bunun için yalnızca 23 kişi yeterlidir. Artık yılları saymazsa aynı günden doğan iki kişinin bulunmaması olasılığı % 50 den azdır.

$(365 \times 364 \times 363 \times \dots \times 343) / 365^{23} = 0.493$, Bu, % 50 den az olduğundan, iki kişinin aynı günden doğma olasılığı % 50 den büyuktur.

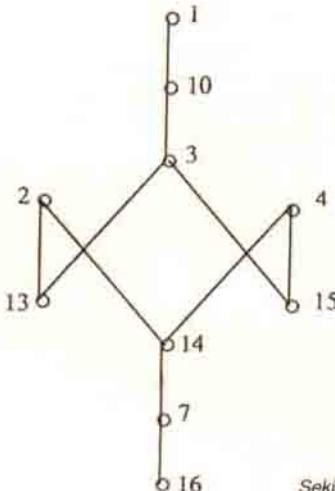
b) Artık yılları saymazsa 366 kişi, artık yıllarda 367 kişi. Şu nedenle: En kötü olasılıkla 365 kişinin her biri yılın farklı günlerinde doğmuş olabilir. 366. kişinin doğum günü, bu 365 kişiden birinin doğum gününün tekrar olmak zorundadır. Aynı mantık artık yıllar için geçerlidir.

d) İki. Her yüzde bir tane, Plaklarda konstantrik (ortak merkezli iç içe) daireler değil, her yüzde çok uzun tek bir spiral söz konusudur.

Üç Problem ve Graf Teorisi

Şekil 1

Şekil 2

İkinci problem: Kurt= R, Adam=A, Laha-na=L ve Kuzu=K olsun.

Olası durumlar: 1) ALKR/-; 2) ALK/R; 3) ALR/K; 4) AKRL; 5) LKRA/B; 6) AL/KR; 7) AK/LR; 8) AR/LK; 9) LKRA/B; 10) LR/AK; 11) KR/AL; 12) A/LKR; 13) L/AKR; 14) K/ALR; 15) R/ALK; 16) -/ALKR. Başlangıç konumu: 1; varılmak istenen durum: 16. istenmeyen durumlar: 5, 6, 8, 9, 11 ve 12. Konumlar arası geçiş tablosu:

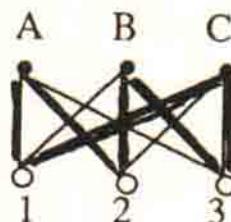
$1 \rightarrow 5, 9, 10, 11 ; 2 \rightarrow 9, 13, 14 ; 3 \rightarrow 10, 13, 15 ; 4 \rightarrow 11, 14, 15 ; 5 \rightarrow 1 ; 6 \rightarrow 13, 16 ; 7 \rightarrow 14, 16 ; 8 \rightarrow 15, 16 ; 9 \rightarrow 1, 2 ; 10 \rightarrow 1, 3 ; 11 \rightarrow 1, 4 ; 12 \rightarrow 16 ; 13 \rightarrow 2, 3, 6 ; 14 \rightarrow 2, 4, 7 ; 15 \rightarrow 3, 4, 8 ; 16 \rightarrow 6, 7, 8, 12$.

Bütün bunları şekil 1'deki graf'la gösterebilir. Olanaksız durumlar siyahla işaretlendi. Siyahları bırakıp şekil 2'deki yeni graf'ı oluşturallım. Şimdi iki çözüm görülmektedir:

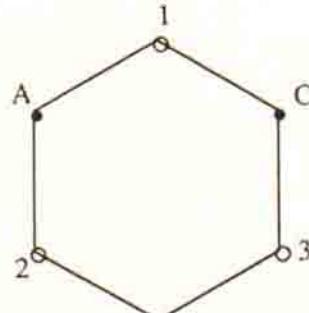
$1 \rightarrow 10 \rightarrow 3 \rightarrow 13 \rightarrow 2 \rightarrow 14 \rightarrow 7 \rightarrow 16$.
 $1 \rightarrow 10 \rightarrow 3 \rightarrow 15 \rightarrow 4 \rightarrow 14 \rightarrow 7 \rightarrow 16$.

Üçüncü problem:

3 ev üç siyah noktası ve 3 kuyu 3 beyaz noktası olsun (Şekil 1). Eviye A,B,C, kuyulara 1,2,3 diyelim. Düğüm ve kırıları nerede ve

Şekil 1

Şekil 2

nasıl çizersek çizelim, (1.A), (A.2),(2.B), (B.3),(3.C), (C.1) kırıları art arda gelecek ve kapalı bir eğri oluşturacaktır. Bu kapalı eğriyi şekil 2'deki gibi çizelim. Görülüyor ki bu altıgen, şekil 1'e uymaktadır, A 1 ve 2, B 2 ve 3, C 1 ve 3 ile bağlantılıdır. Şimdi birbirini kesmeden (A.3), (B.1) ve (C.2) kırılarını çizebileceğiz miyiz? Şekil 3'ten görüldüğü (A.3) içten, (B.1) dıştan birleştirilince bunları kesmeden (C.2) kırısını çizmek olanaksızdır. O halde problem çözümsüzdür. Burada öğrendiklerimizi özetliyoruz: 1) Bir şekli kağıttan el kaldırmadan ve aynı çizgi üzerinde bir defadan fazla geçmeden, başladığımız noktaya geri dönmek şartıyla çizebilmek için, bütün düğümlerin çift olması gereklidir. Böyle hepsi çift düğümlerden oluşan bir grafa "Euler grafi" denir. 2) Bağlılı bir grafta sadece ikili düğüm tek dereceli, diğerleri çift dereceli ise, tek dereceli düğümlerin birinde başlayıp diğerinde bitecek şekilde bir dolaşım vardır.

Moda Değil Mod Önemli

$$1^{100} + 11^{100} + 21^{100} + 31^{100} \dots + 1981^{100} = 1991^{100} \pmod{10}$$

$$3^{100} = 13^{100} = 23^{100} = 33^{100} = \dots = 1983^{100} \equiv 7 \pmod{10}$$

$$5^{100} = 15^{100} = 25^{100} = 35^{100} = \dots = 1985^{100} \equiv 5 \pmod{10}$$

$$7^{100} = 17^{100} = 27^{100} = \dots = 1987^{100} \equiv 3 \pmod{10}$$

$$9^{100} = 19^{100} = \dots = 1989^{100} \equiv 9 \pmod{10}$$

Birinci ifade 200 tekrardan, diğerleri 199 tekrardan ibarettir.

$$1^{100} + 3^{100} + 5^{100} + 7^{100} + \dots + 1991^{100} = 200.1 + 199.7 + 199$$

$$5 + 1 \cdot 9 \cdot 9 \cdot 3 + 1 \cdot 9 \cdot 9 \cdot 9 = 1 + 1 \cdot 9 \cdot 9$$

$$(1+7+5+3+9)=1+(199.25)=4976.4976=6 \pmod{10}$$

olur. Sayının birler basamağı 6 dir.

Sayı
Bilmecesi

A	B	C	D	E
7	4	9	5	5
3	1	5	8	
4	1	3	3	3
4	2	1	2	
1	3	7	5	